

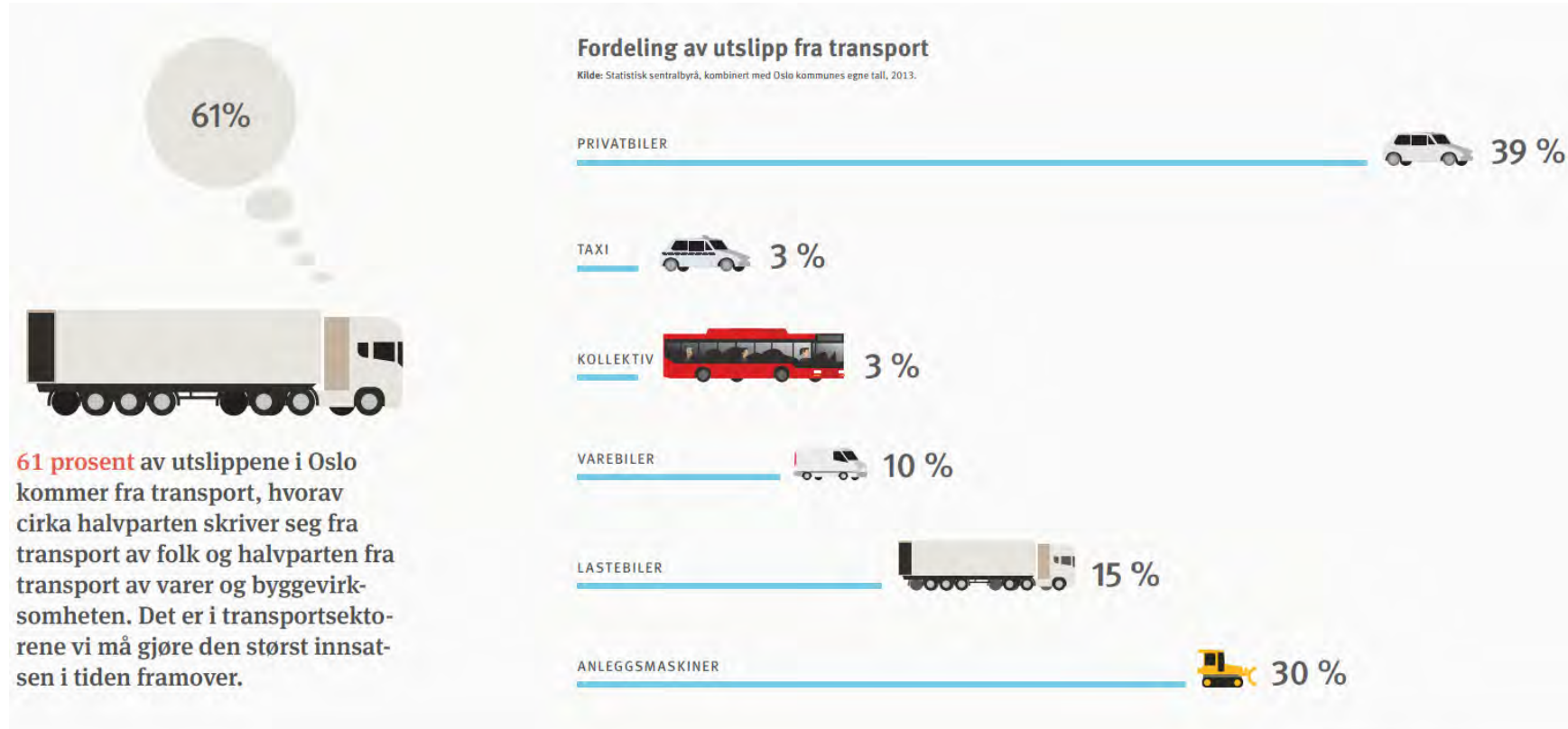
Bakgrunn for arbeidet

*– hvorfor lage en standard for
utslippsfrie byggeplasser
og anleggksområder?*

*Jonas Tautra Vevatne,
Bærum kommune*

Kunnskapsstatus pr 2016

2016: Ekspertutvalget for *Grønn konkurransekraft* og fossilfri byggeplass:

- **Offentlig sektors innkjøpsmakt må brukes til å akselerere det grønne skiftet og stimulere innovasjon og teknologiadopsjon.** Ved å etterspørre for eksempel fossilfrie anleggsmaskiner eller nullutslippsferger sikres både etterspørsel og utvikling av ny
- Fossilfri byggeplass ble da et av strakstiltakene i *Eiendomssektorens veikart mot 2050*.

En merkedag for hele eiendomssektoren

Nyhet • jun 30, 2016 09:34 CEST

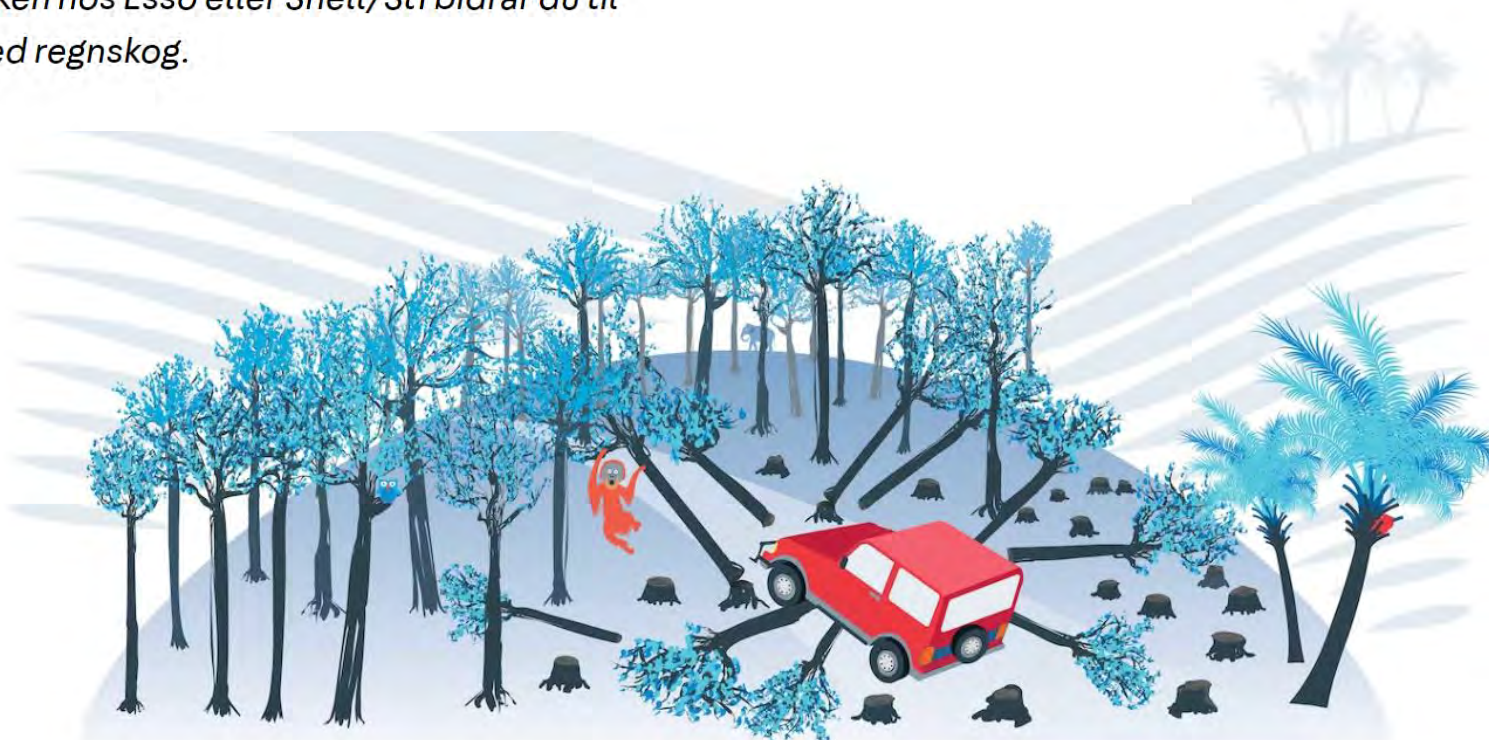

– At dere har vært så tydelige, gjør at det blir lettere å samarbeide med næringen, sa Idar Kreutzer om veikartet Katharina Bramslev overrakte på vegne av Grønn Byggallianse og Norsk Eiendom. Bildet er fra itbaktuelt.no, fotograf Hilde Kari Nylund.

Lanseringen av Eiendomssektorens veikart mot 2050 fikk stor oppmerksomhet fra presse og våre medlemsbedrifter. For en fullsatt sal ble veikartet formelt overlevert til regjeringens utvalg for Grønn Konkurransekraft ved Idar Kreutzer.

Palmeoljebruken i diesel har eksplodert

Hver gang du fyller opp dieseltanken hos Esso eller Shell/St1 bidrar du til å ødelegge flere kvadratmeter med regnskog.

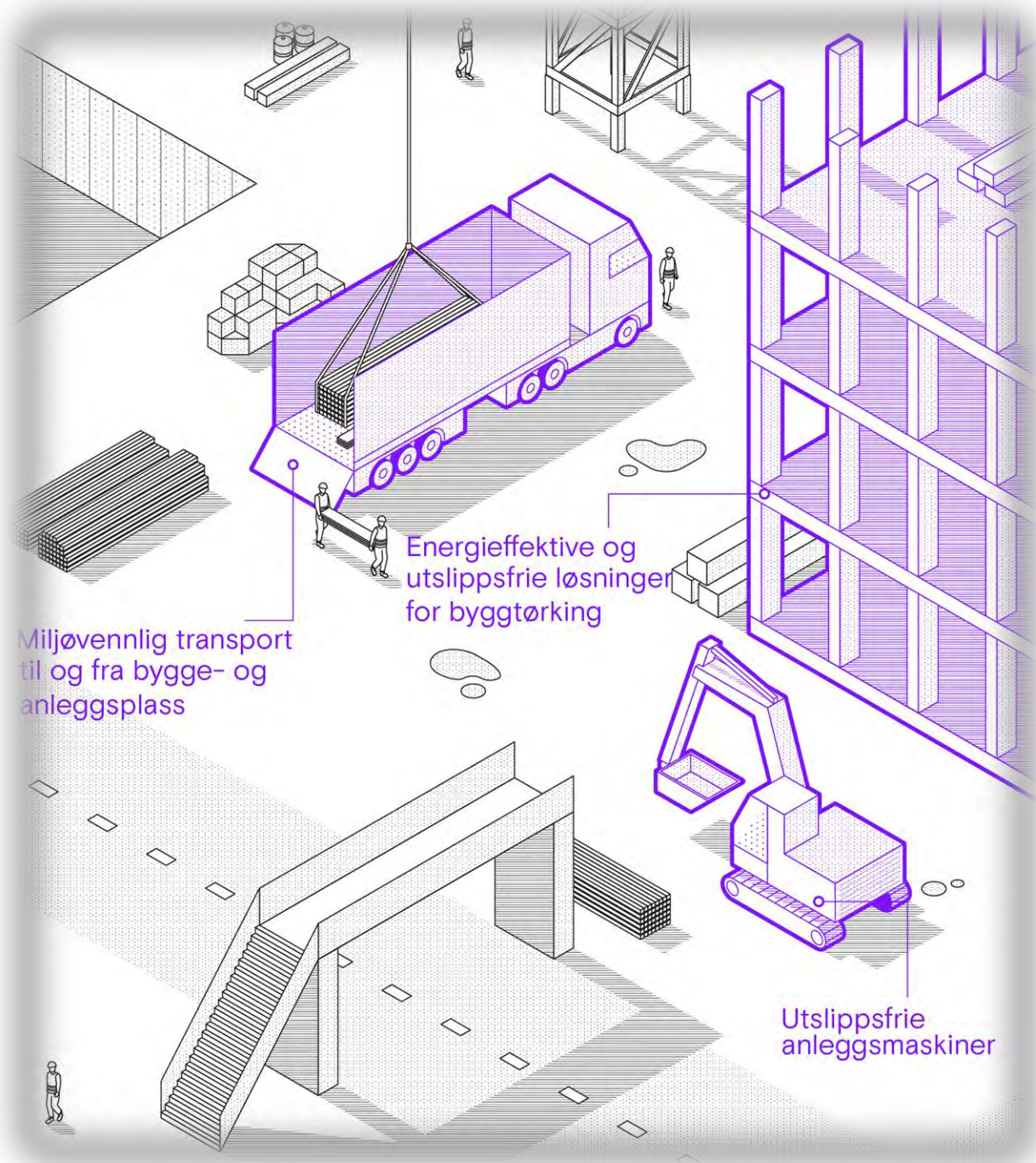
De fleste norske bilister vet nok ikke at de kanskje kjører omkring med regnskog på tanken. Økt etterspørsel etter palmeolje bidrar til å ødelegge regnskogen i Sørøst-Asia.

Innovative anskaffelser

Nasjonalt program for
leverandørutvikling

NHO | KS | difi

Fellesinitiativet Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser

2017: Leverandørkonferanse utslippsfrie byggeplasser

Innovative anskaffelser
Næringslivets program for bærekraftsforbedring

Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser
Leverandørkonferanse

15. mai 2017

Miljøvennlig transport til og fra bygge- og anleggsplass

Energieffektive og utslippsfrie løsninger for byggløking

Utslippsfrie anleggsmaskiner

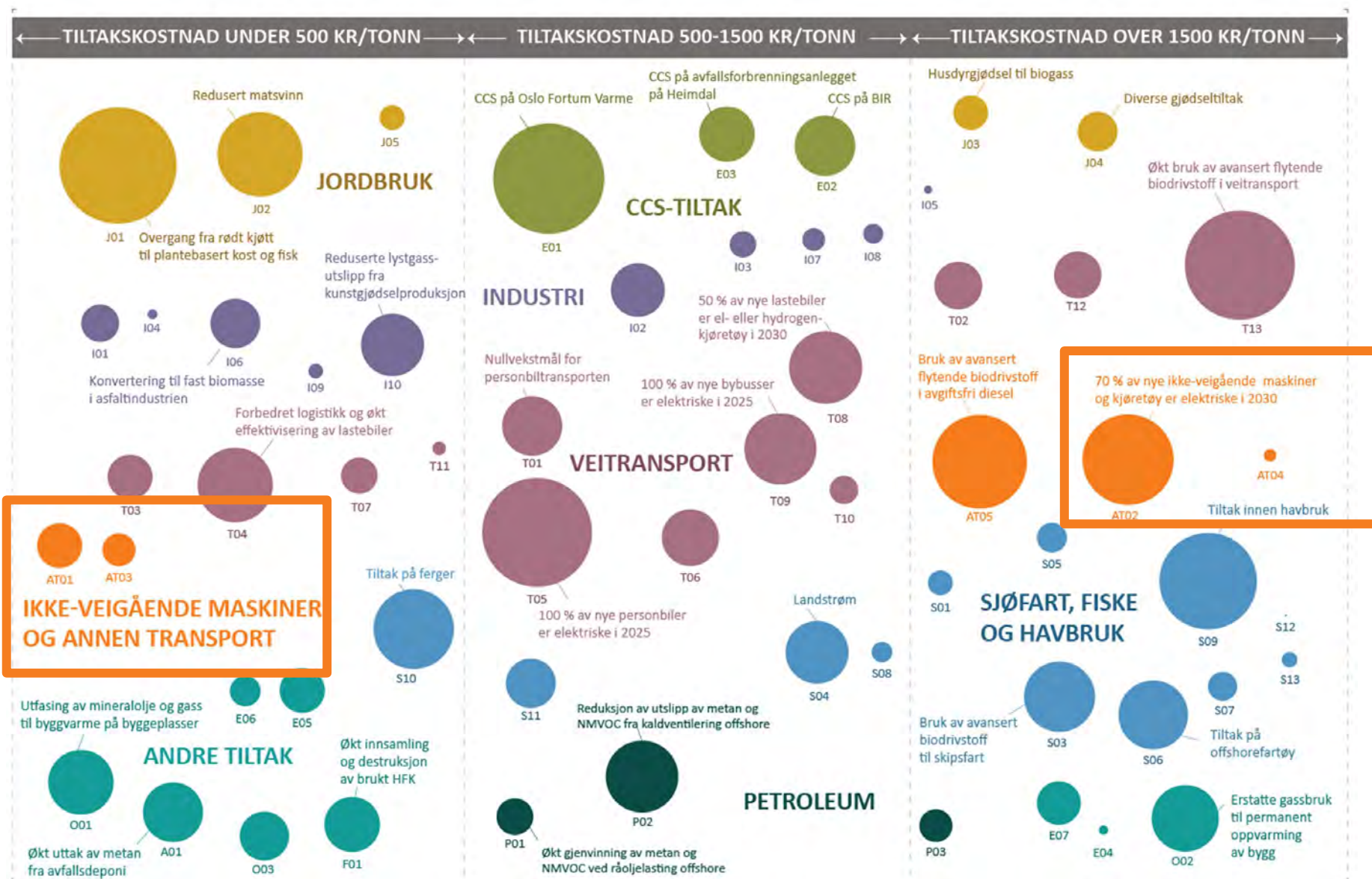
- Norge kan bli best i verden også på grønn bygge- og anleggsvirksomhet, sa klima- og miljøminister Vidar Helgesen i sitt innlegg på "Leverandørkonferanse - utslippsfrie bygge- og anleggsplasser". Foto: Jo Randen

2017: Fellesinitiativet for utslippsfrie bygge- og anleggsplasser

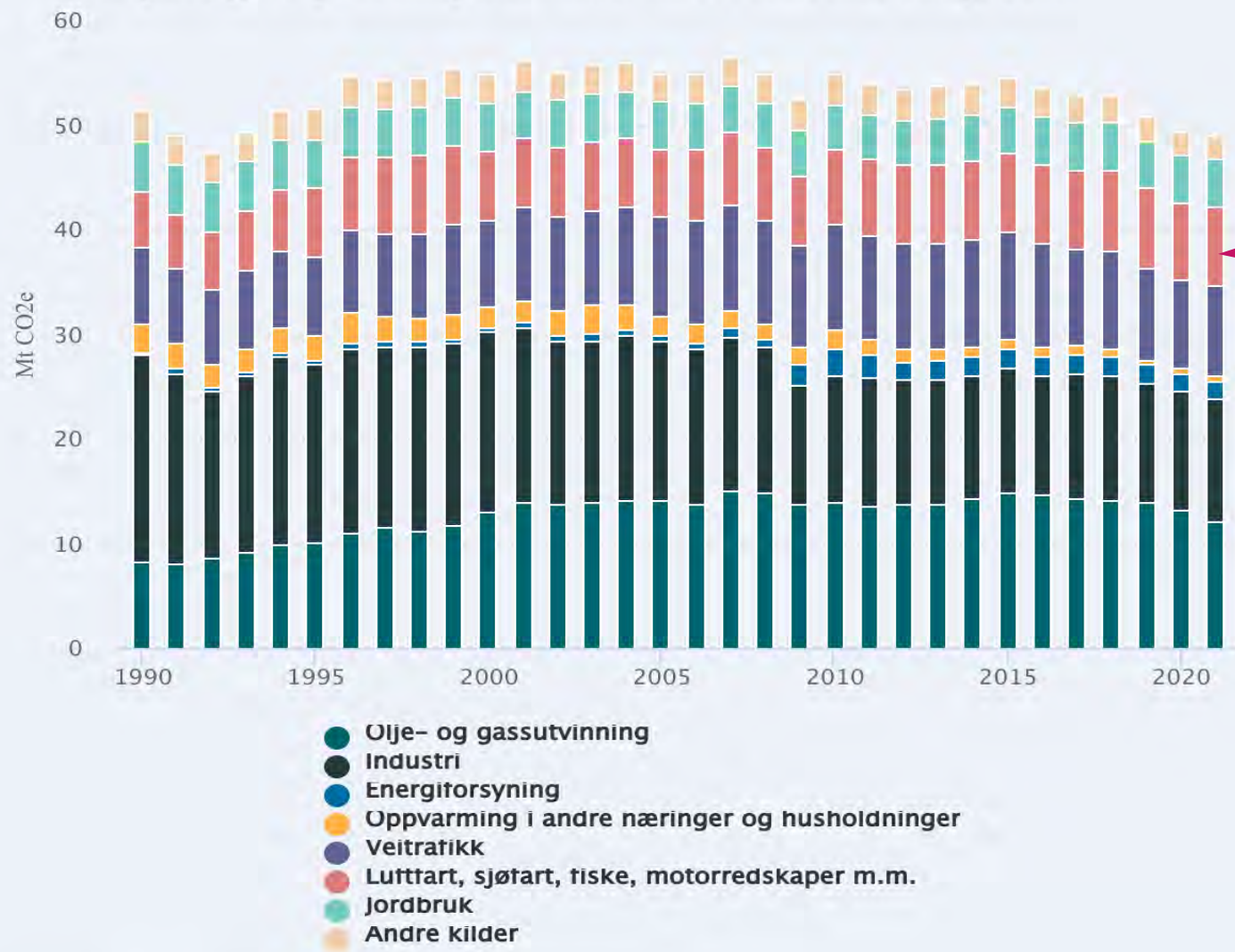
- «Virksomhetene i fellesinitiativet for utslippsfrie bygge- og anleggsplasser har ambisjon om utslippsfrie bygge- og anleggsplasser.
- For å oppfylle ambisjonen vil vi stille krav om bruk av utslippsfrie teknologier, prosesser og løsninger knyttet til drift av bygge- og anleggsplasser *etterhvert* som utslippsfri teknologi og kunnskap blir tilgjengelig på markedet.
- Virksomhetene vil være pådrivere for denne utviklingen»

Klimakur: 70% elektriske ikke-veigående maskiner i 2030

Norges utslipp – sektorer

Klimagassutslipp i Norge, alle klimagasser, i millioner tonn CO₂-ekvivalenter, fordelt på sektorer.

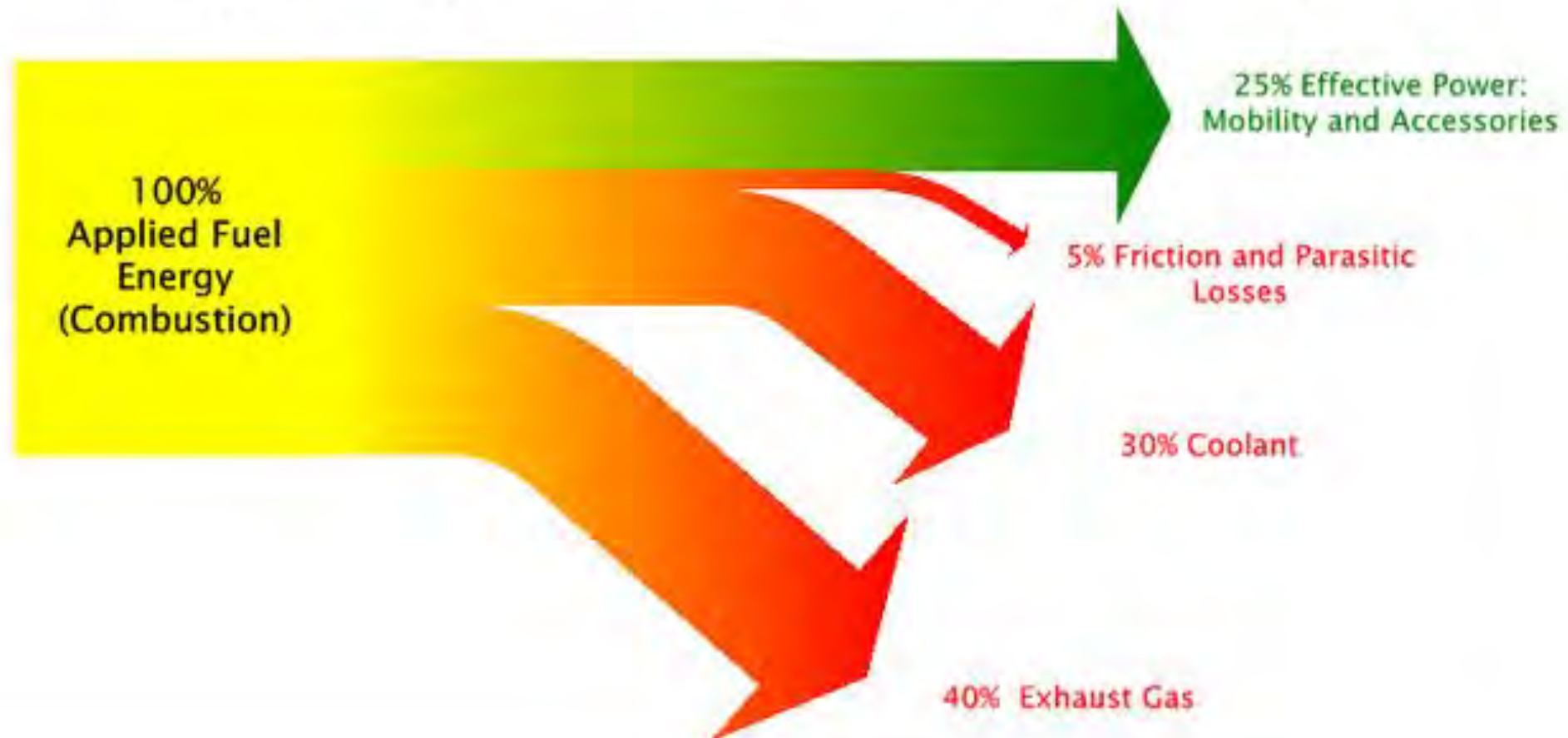

Inkluderer ikke utslipp og opptak fra skog og arealbruksendringer.

Kilde: SSB

Elektrifisering er både energieffektivisering og utslippskutt

Typical Energy Split in Gasoline Internal Combustion Engines

2016

Omsorgsbygg
etterspør fossilfri
byggeplass

2017

Oslo kommunes
byggeplasser er
fossilfrie

2018

Etablering C40
Clean
Construction
Forum & EU Big
Buyers Initiative

2019

Standard klima-
og miljøkrav &
Pilotprosjekt
utslippsfri Olav
V's gt

2020

Krav PBE
fossilfritt i
nye planer
& på sikt
utslippsfritt

2025

Krav til
utslippsfritt på
kommunens
prosjekter

Askers vei fra fossilfrie mot utslippsfrie byggeplasser

Fellesinitiativet for utslippsfrie bygge- og anleggsplasser

Aktiv Veidrift landet bærekraftig rammeavtale med Asker kommune

2015:

Krav om kun fornybar diesel på Asker drift sine maskiner og kjøretøy

2017:

Asker med i *Fellesinitiativet for utslippsfrie byggeplasser*

2018:

Klimaplan med krav om fossilfri/utslippsfrie bygge- og anleggsplasser i alle kommunale prosjekter fra 2025

2020: Rammeavtale entreprenør-tjenester med utslippsfrie maskiner

2021:

Klimastrategi med krav om utslippsfrie byggeplasser fra 2025
Innovasjonsprosjekt batteri-containere

2016

Eiendomssektorens veikart mot 2050

Grønn konkurransekraft. Strakstiltak #10:

- Etterspørre fossilfri byggeplass

2017

Fellesinitiativ for utslippsfrie bygg- og anleggsplasser.

- Bærum kommune som byggherre sluttet seg til
- Fokus på utslippsfrie anleggsmaskiner, energieffektive og utslippsfrie løsninger.

2018

Klimastrategi 2030

- Målsetting om at byggeplass-ene skal bli utslippsfrie på sikt.
- I 2027 skal Fornebu være etablert som et nullutslipps-område

2021

Storbyerklæringen

- Innen 2025 skal kommunenes bygge- og anleggsvirksomhet være utslippsfrie
- I 2030 skal hele bygge- og anleggsvirksomhet en i byene være utslippsfrie.

2021

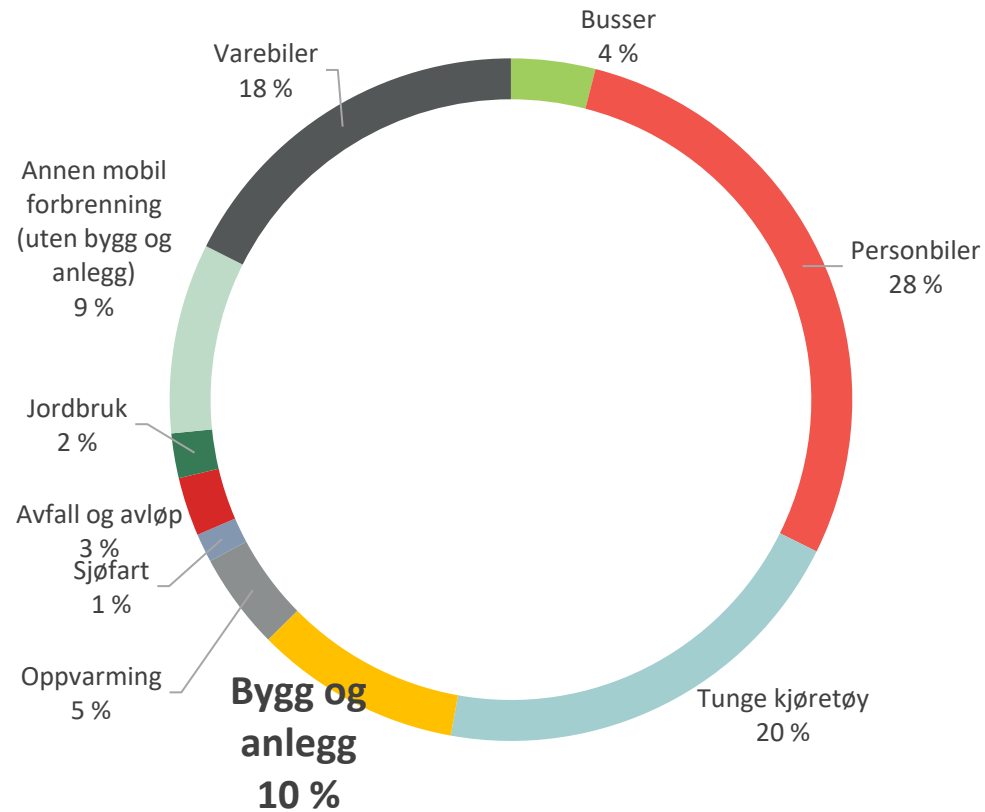
Klimastrategi 2030 med skjerpede krav

- 2027: Fornebu nullutslippsområde
- 2030: all bygg- og anleggsvirksomhet i Bærum er utslippsfrie

Utslipp av klimagasser i Bærum (2021)

Bygg og anlegg

Veitrafikk

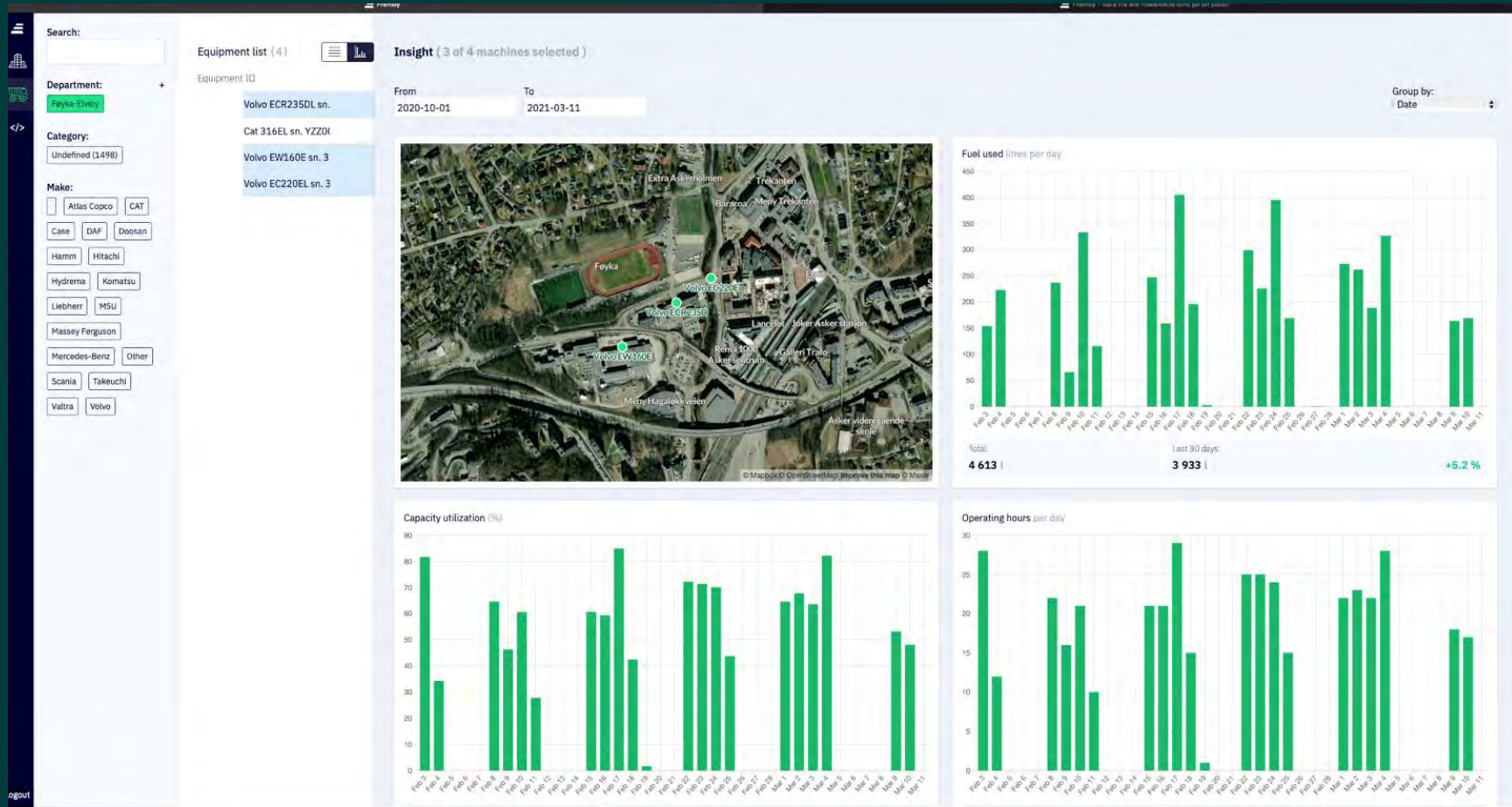
Andel av klimagassutslipp fra bygge- og anlegg Storbyer og utvalgte vekstkommuner - 2021.

Trenger vi en nasjonal standard?

- Definere systemgrenser og utvikle felles terminologi. Styrke norsk fagspråk
- Gi samme forutsetninger for markedet og grunnlaget for kontraktbestemmelser.
- Enklere og mer rettferdig evaluering, kontraktsoppfølging og rapportering
- Effektiviserende. Deling av systematisert kunnskap og erfaringer er nødvendig for å få ned kostnader og utvikle bedre praksis og systematikk.
- Gir felles rammeverk uten å hemme innovasjon og høyere ambisjoner
- Nødvendig for den raske omstillingen «skiftet»
- Sikkerhet og arbeidsmiljø – rutiner og regelverk

Viktig for kontraktsoppfølging. Hvordan utforme kontraktskrav?
 – Utslipp – energibærere – maskintimer – antall maskiner
System for måling og rapportering av energiforbruk og utslipp

Alle forsyningspunkter har følgende uttak i 400V:

1 x 125amp

2 x 63amp

2 x 32amp

I tillegg er det uttak for 1 fas 230V16amp stikk

Asker 2020: Stor usikkerhet om effektbehov. Lett å overinvestere i ladeinfrastruktur

Battericontainere ga helt nye muligheter for utslippsfri anleggsplass

ENOVA

